

Tartu vallas Äksi alevikus Saadjärve tn 1 ja Väikeaia maaüksuste ning lähiala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise eelhindang

Eelhindang on koostatud Tartu vallas Äksi alevikus asuvate Saadjärve tn 1 ja Väikeaia maaüksuste ning lähiala detailplaneeringuga kavandatud tegevustele. Eelhindangu aluseks on maaüksuste omanike ettepanek detailplaneeringu algatamiseks.

Õiguslikud alused

Vastavalt keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 33 lõike 2 punktile 4 tuleb keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise vajalikkust kaaluda ja anda selle kohta eelhindang, kui koostatakse detailplaneering, millega kavandatakse keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 6 lõikes 2 nimetatud valdkonda kuuluvat ja keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 6 lõike 4 alusel kehtestatud määruses nimetatud tegevust. Tuginedes Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 "Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu" § 15 punktile 8 e (selline tegevus, mis ei ole otseselt seotud ala kaitsekorraldusega või ei ole selleks otseselt vajalik, kuid mis võib üksi või koostoimes muu tegevusega eeldatavalt mõjutada Natura 2000 võrgustiku ala või kaitstavat loodusobjekti) tuleb keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise vajalikkust kaaluda ja anda selle kohta eelhindang. Planeerimisseaduse § 124 lg 6 kohaselt detailplaneeringu koostamisel, mis eeldatavalt avaldab Natura 2000 võrgustiku alale mõju, tuleb anda eelhindang ja kaaluda keskkonnamõju strateegilist hindamist, lähtudes keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 33 lõigetes 4 ja 5 sätestatud kriteeriumidest ning § 33 lõike 6 kohaste asjaomaste asutuste seisukohtadest.

1. Strateegilise planeerimisdokumendi ja kavandatava tegevuse lühikirjeldus

Saadjärve tn 1 kinnistu omanik esitas planeeringu algatamise taotluse Äksi alevikus asuvalle Saadjärve tn 1 maaüksusele detailplaneeringu algatamiseks. Käesoleval hetkel on maaüksuse (kü 79402:001:0262) sihtotstarve 100% maatulundusmaa, pindala 42305 m².

Väikeaia kinnistu (kü 79402:001:0466, pindala 11596 m², sihtotstarve 100% maatulundusmaa) omanik on Tartu vald. Lisaks on planeeringualasse kaasatud osa Väikeaia maaüksusest Saadjärve poole jäävast maa-alast, mis on veel omandisse vormistamata.

Planeeringu eesmärgiks on kaaluda Saadjärve tn 1 ja Väikeaia maaüksuste jagamist elumumaa sihtotstarbega kruntideks ning kruntidele ehitusõiguse määramist üksikelumute ja abihoonete projekteerimiseks ning ehitamiseks. Planeeringuga tuleb lisaks lahendada ära ka üldkasutatavate maade struktuur (sh mänguväljakute paiknemine ja jalgteede võrgustik haljasaladel). Lisaks antakse täpsem lahendus planeeringuala haljastusele, heakorrale, juurdepääsuteedele, parkimiskorraldusele ja tehnovõrkudega varustamisele. Oluline on tagada juurdepääsud Rääbise tn 7 ja 9 kruntidele.

Lisaks jääb planeeringualasse osaliselt Saadjärve tänav ja 14221 Äksi-Kukulinna maantee ning Rääbise tn 2, 4 korterelamute ja Väikeaia maaüksuse vaheline ala.

Planeeringuala pindala on ca 6,7 ha.

2. Seotus teiste strateegiliste planeerimisdokumentidega

Tartu Maakonnaplaneering 2030+ on kehtestatud riigihalduse ministri 16.07.2018 käskkirjaga nr 1.1-4/130. Tartu maakonnaplaneeringu kohaselt jääb planeeringuala suures osas kavandatud tiheasumi laiendusala ning väiksemas osas olemasolevale tiheasumialale. Planeeringuala asub Lõuna-Vooremaa väärtuslikul maastikul. Maakonnaplaneering näeb asustuse arendusaladeks ette

olemasolevad tiheasumid koos nende võimaliku laienemisalaga. Kavandatav tegevus ei ole vastuolus maakonnaplaneeringuga.

Tartu valla üldplaneeringu kohaselt jääb planeeringuala polüfunktsionaalse keskusealale elamumaale. Keskusemaana näidatud aladel on detailplaneeringu koostamise kohustus. Polüfunktsionaalses keskuses arendatakse maa-alasid läbi detailplaneeringu kas ühe kindla funktsiooniga maana või maakasutuse funktsioone kombineerides: maa-alale antakse lisaks juhtfunktsioonile ka kõrvalfunktsioonid. Kavandatav tegevus ei ole vastuolus üldplaneeringuga.

Kehtiva Tartu valla üldplaneeringu järgi on ala juhtfunktsiooniks määratud keskusemaa. Keskuse maa juhtfunktsioon on üldplaneeringujärgselt vastavalt detailplaneeringus täpsustatavale arengusuunale kas elamu-, ärimaa, ühiskondlike hoonete maa (sotsiaalmaa), haljasala ja parkmetsa maa, transpordimaa või nimetatud funktsioonide kombinatsioon. Üldplaneering näeb ette keskusemaa juhtfunktsioonis detailplaneeringuid koostada mitte üksikute kruntide kaupa vaid suurematele aladele, mistõttu on terviklikuma lahenduse eesmärgil planeeringualasse kaasatud mitu maaüksust. Seega on käesoleva detailplaneeringu algatamise eesmärgid kooskõlas kehtiva üldplaneeringuga.

Käesoleval hetkel kehtib Väikeaia maaüksusel ja planeeringualasse jääval omandisse vormistamata maa-alal Äksi alevikus asuva Äksi keskuse detailplaneering (kehtestatud 16.11.2016 Tartu vallavalitsuse korraldusega nr 568). Planeeringuga kavandati Väikeaia maaüksuse jagamist kaheks krundiks (transpordimaa ja maatulundusmaa sihtotstarbega krunt) ning omandisse vormistamata maa-alal üldkasutatava maa sihtotstarbega krundi moodustamist. Hetkel ei ole kehtivat planeeringut täielikult realiseeritud. Nimetatud detailplaneering muutub peale käesoleva planeeringu kehtestamist kattuvaks osaks kehtetuks.

3. Mõjutatava keskkonna kirjeldus

Planeeringuala asub Tartu vallas Äksi alevikus, hõlmates maaüksused Saadjärve tn 1 (KÜ tunnus 79402:001:0262, pindala 42305 m², sihtotstarve 100% maatulundusmaa, Väikeaia (KÜ tunnus 79402:001:0466, pindala 11596 m², sihtotstarve 100% maatulundusmaa. Lisaks on planeeringualasse kaasatud osa Väikeaia maaüksusest Saadjärve poole jäävast maa-alast, mis on veel omandisse vormistamata.

Tartu Vallavalitsuse 22.08.2019
korralduse nr 694 juurde

Joonis 1. Planeeritava ala skeem (alus: Maa-ameti kaardirakendus)

Planeeritava ala lõunaosa piirneb kõrvalmaantee 14221 Äksi – Kukulinna (aasta keskmine ööpäevane liiklussagedus 2017. aastal 252 autot ööpäevas) ning lääneosa piirneb kohaliku teega nr 7940163 Saadjärve tänav.

Planeeringuala on hoonestamata ning asub tiheasutusosal.

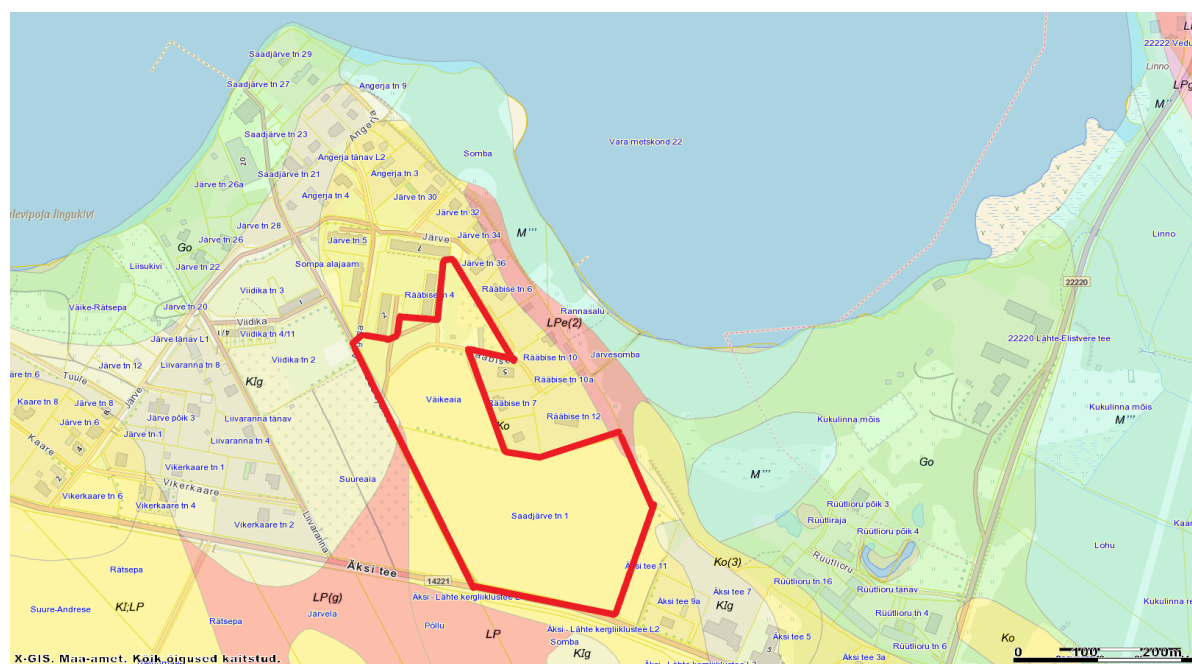
PRIA avaliku kaardirakenduse info kohaselt asub planeeringuala osaliselt põllumassiivil (joonis 2).

Joonis 2. Väljavõte PRIA kaardirakendusest (26.06.2019).

Planeeringualal levivad leostunud mullad (Ko) (joonis 3). Leostunud ja leetjad saviliiv- ja liivsavimullad sobivad kõikide põllukultuuride kasvatamiseks ja on vabariigi parimateks põllumuldadeks

(https://geoportaal.maaamet.ee/docs/muld/mullakaardi_seletuskiri.pdf?t=20091211092214).

Joonis 3. Maa-ameti mullastikukaardi väljavõte (25.06.2019).

Maa-ameti kaardirakenduste andmetel maardlaid ega maaparandussüsteeme planeeringualale ega lähipiirkonda ei jää.

Põhjavee kaitstuse kaardi kohaselt on planeeringualal ning lähialal põhjavesi suhteliselt kaitstud (Veeveeb, 25.06.2019). Maa-ameti kitsenduste kaardi andmetel asub lähim puurkaev planeeringualast ca 60 m kaugusel loodes (PRK0007122).

Planeeringuala asub Vooremaa maastikukaitsealal Vooremaa piiranguvööndis. Lisaks asub maaüksus Natura 2000 Vooremaa linnualal. Planeeringuala põhjaosa asub lisaks Vooremaa järvede looduslal.

Joonis 4. Natura 2000 loodus- ja linnuala (Maa-amet, 25.06.2019).

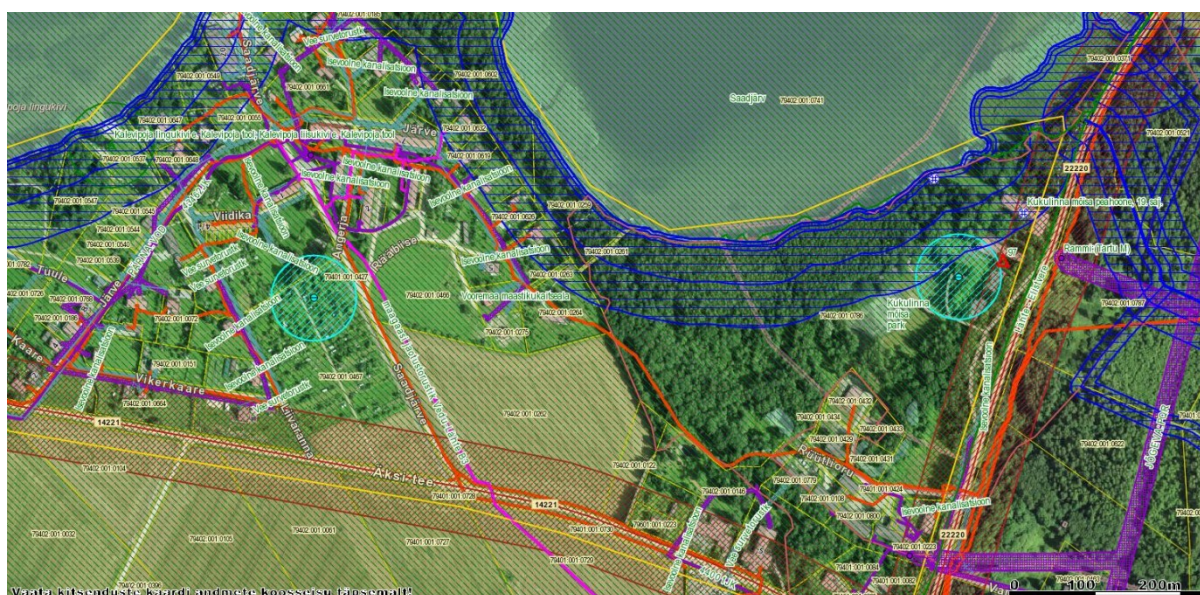
EELIS (Eesti Looduse Infosüsteem – Keskkonnaregister): Keskkonnaagentuur (info seisuga 25.06.2019) andmetel jääb vähesel määral planeeringuala põhjaossa kaitsealuste II kaitsekategooria liikide tiigilendlaste (*Myotis dasycneme*) ja veelendlaste (*Myotis daubentonii*) leiukoht. Rohkem kaitsealuseid liike ega elupaiku planeeringualale ei jää.

Maa-ameti kultuurimälestiste kaardirakenduse andmetel piirneb planeeringuala idaosa ehitismälestisega Kukulinna mõisa park (reg nr 7282). Rohkem muinsuskaitsealuseid objekte lähipiirkonda ei jää (joonis 5).

Joonis 5. Planeeringuala piirneb idaosas Kukulinna mõisa pargiga (Maa-amet, 25.06.2019).

Maa-ameti kaardirakenduse andmetel planeeringualal esinevad kitsendused on esitatud **joonisel 6**.

Joonis 6. Maa-ameti kitsenduste kaardi väljavõte (Maa-amet, 25.06.2019).

4. Tegevusega eeldatavalt kaasnev mõju

4.1. Strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega seotud keskkonnaprobleemid

Planeeringualale ega lähipiirkonda ei jää maardlaid, seega kavandatav tegevus ei oma mõju registrisse võetud loodusvaradele. Hoonete või rajatise ehitamisel tarbitakse loodusvarasid (nt maa, vesi, energia, ehitusmaterjalid), kuid arvestades ehitusmahte, ei ole tegemist suuremahulise tegevusega ning tegevus ei põhjusta ressursside kättesaadavuse vähenemist mujal.

Piirkond on suhteliselt kaitstud põhjaveega ala. Veevarustus ja kanalisatsioon lahendatakse alal ühiskanalisatsiooniga, lokaalsed veevarustuse- ja reoveekanalisatsiooni lahendused igal krundil eraldi on keelatud. Ehitustegevuse käigus kasutatavate materjalide, vee ja tekkiva reovee kogused ei ole täpselt teada. Vee- ja kanalisatsioonisüsteemide nõuetekohasel rajamisel ja kasutamisel ei kaasne eeldatavalt olulist mõju pinna- ja põhjaveele.

Lähim puurkaev (keskkonnaregistri kood PRK0007122) asub planeeringualast loodes, ca 60 m kaugusel Suureaia maaüksusel (KÜ tunnus 79402:001:0467). Puurkaevu sanitaarkaitseala on 50 m, mis ei ulatu planeeringualale.

Ehitusega kaasneb jäätmete teke. Jäätmekäitlus tuleb korraldada vastavalt jäätmeseadusele ning Tartu valla jäätmehoolduseeskirjale, sellisel juhul ei teki olulist keskkonnamõju.

Energiakasutus on seotud masinate ja seadmete kütusekasutusega, mõningal määral kasutatakse ehitusprotsessis elektrienergiat. Hoonete kütmine lahendatakse lokaalselt ning täpsem kütteliik selgub detailplaneeringu menetluse käigus.

Planeeringualal ei asu ohtlike ainete ladestuskohti ega jääkreostusobjekte. Planeeringuga ei kavandata ohtlikke objekte ega tegevusi. Sajuvee käitlemine tuleb lahendada planeerimise käigus (krundisisene immutamine). Arvestades eeltoodut ei ole oodata kavandatava tegevusega kaasneva vee või pinnase reostuse teket.

Ehitustegevuse ajal võib masinate tehnilise rikke korral sattuda õli või kütus pinnasesse. Rikete vältimiseks tuleb kasutada kaasaegseid ja tehniliselt korras masinaid.

Arvestades tegevuse iseloomu ja mahtu on olulise mõjuga avariilukordade tekkimine vähetõenäoline. Kavandatava tegevusega kaasnev tõenäosus õnnetuste esinemiseks ei erine tavapärasest.

Detailplaneeringu elluviimisega kaasnevad mõjud on seotud uute hoonete ehitamisega, võimalikud mõjud on eelkõige ehitusaegsed ajutised häiringud (nt ehitusaegne müra, vibratsioon). Eelhinnangu koostamise faasis valguse, soojuste, kiirguse ja lõhna reostus ette näha ei ole.

4.2. Oht inimese tervisele või keskkonnale, sealhulgas õnnetuste esinemise võimalikkus

Mõju on kõige suurem ehitamise ajal (nt ehitamisel oht inimese tervisele), hoonete valmimisel täiendavat negatiivset mõju keskkonnale ette näha ei ole. Õnnetuste vältimiseks tuleb järgida ehitusprojektis esitatud nõudeid.

Planeeringualal ei asu ega ka kavandata olulise keskkonnaohuga rajatise, projekteerimisel ja käitamisel tuleb arvestada kehtivate tuleohutuse ja hädaolukorra lahendamise nõuetega.

Detailplaneeringu koostamisel tuleb määrata planeeringuala liikluskorralduse põhimõtted, sh käsitleda liiklusohutust.

Vastavalt Eesti radooniriski levilate kaardile asub planeeringuala piirkonnas, kus võib esineda kõrge radoonisaldusega pinnaseid. Vajadusel tuleb teha radooniuuring.

Arvestades tegevuse iseloomu ja mahtu on olulise mõjuga avariilukordade tekkimine vähetõenäoline. Kavandatava tegevusega kaasnev tõenäosus õnnetuste esinemiseks ei erine tavapärasest.

4.3. Mõju suurus ja ruumiline ulatus, sealhulgas geograafiline ala ja eeldatavalt mõjutatav elanikkond

Müra, samuti mõningane õhusaate (tolm) tekib eelkõige ehitusaegsel perioodil ning tegemist on mööduvate ning väheoluliste mõjudega.

Planeeringu koostamisel tuleb arvestada olemasolevate ja perspektiivsete häiringutega (müra, vibratsioon, õhusaate) ja vajadusel käsitleda leevendavaid meetmeid.

4.4. Eeldatavalt mõjutatava ala väärtus ja tundlikkus, sealhulgas looduslikud iseärasused, kultuuripärand ja intensiivne maakasutus

Planeeringuala idaosa piirneb Kukulinna mõisa pargiga, mis on kultuurimälestiseks tunnistatud kultuuriministri 20. märtsi 1997. a. määrusega nr. 12 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“.

Vastavalt muinsuskaitseseadusele võib kinnismälestise kaitseks kehtesta kaitsevööndi. Enne 2008. aasta 19. detsembrit ministri määruse või käskkirjaga mälestiseks tunnistatud asja kaitsevöönd on 50 meetri laiune maa-ala mälestise väliskontuurist või piirist arvates, kui õigusaktis ei ole määratud teisiti.

Kukulinna mõisa pargi kaitsevööndi ulatus on 50 m laiune maa-ala mälestise väliskontuurist või piirist arvates. Kukulinna mõisa pargi kaitsevööndis kavandatud tegevused tuleb kooskõlastada Muinsuskaitseametiga.

4.5. Mõju kaitstavatele loodusobjektidele

Planeeringuala asub Vooremaa maastikukaitsealal (keskkonnaregistri kood KLO1000294) Vooremaa piiranguvööndis ning Natura 2000 võrgustiku Vooremaa linnualal (keskkonnaregistri kood RAH0000069, rahvusvaheline kood EE0080171). Planeeringuala põhjaosa jääb Vooremaa järvede loodusalale (keskkonnaregistri kood RAH0000137, rahvusvaheline kood EE0080110).

Vooremaa maastikukaitseala kaitse-eesmärgid ning kaitsekord on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 30.11.2006 määrusega nr 245 „Vooremaa maastikukaitseala kaitse-eeskiri“. Maastikukaitseala Vooremaa piiranguvööndi kaitse-eesmärk on Vooremaa maastikule tüüpiliste suurvoorte ja nende vahel asuvate järvede, sealse elustiku mitmekesisuse ja maa kasutamisel väljakujunenud traditsioonilise pärandkultuurimaastiku ilme säilitamine ja taastamine. Piiranguvööndis on muuhulgas kaitseala valitseja nõusolekul lubatud ehitiste, kaasa arvatud ajutise ehitise püstitamine

Vooremaa maastikukaitseala kaitse korraldamiseks on kinnitatud Vooremaa maastikukaitseala kaitsekorralduskava 2012-2021. Kaitsekorralduskavas esitatud ehitusliku maakasutuse soovitusel, mille kohaselt planeeringuala asub IV klassi alal (0 ala), kus kehtivad järgmised tingimused:

- Uusi õuealasid ja hooneid tohib vabalt rajada, kui ei ole mingeid lisapiiranguid.
- Kuni kahekordseid maju tohib vabalt ehitada, kui ei ole mingeid lisapiiranguid.

Kõrgemaid kui kahekordseid maju tohib ehitada vaid selleks ettenähtud alale, näiteks korruselamute piirkonda.

Vastavalt Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korraldusele nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri“ on Vooremaa linnuala liigid, mille isendite elupaiku kaitstakse, rästas-roolind (*Acrocephalus arundinaceus*), sinikael-part (*Anas platyrhynchos*), suur-laukhani (*Anser albifrons*), rabahani (*Anser fabalis*), punapea-vart (*Aythya farina*), tuttvart (*Aythya fuligula*), hüüp (*Botaurus stellaris*), mustviires (*Chlidonias niger*), roo-loorkull (*Circus aeruginosus*), lauk (*Fulica atra*), naerukajakas (*Larus ridibundus*), hallpõsk-pütt (*Podiceps grisegena*) ja tuttpütt (*Podiceps cristatus*).

Vastavalt Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korraldusele nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri“ on Vooremaa järvede loodusalal kaitstavateks elupaigatüüpideks

vähe- kuni kesktoitelised mõõdukalt kareda veega järved (3130), vähe- kuni kesktoitelised kalgivelised järved (3140), looduslikult rohketoitelised järved (3150), niiskuslembesed kõrgrohustud (6430) ning soostuvad ja soo-lehtmetsad (*9080). Liigid, mille isendite elupaiku kaitstakse, on tiigilendlane (*Myotis dasycneme*), saarmas (*Lutra lutra*), harilik hink (*Cobitis taenia*), harilik vingerjas (*Misgurnus fossilis*), laiujur (*Dytiscus latissimus*) ja tõmmuujur (*Graphoderus bilineatus*).

EELIS (Eesti Looduse Infosüsteem – Keskkonnaregister): Keskkonnaagentuur andmete kohaselt (andmed seisuga 25.06.2019) planeeringualal ega lähialal Vooremaa linnuala kaitse-eesmärgiks olevaid linnuliike ei esine.

EELIS (Eesti Looduse Infosüsteem – Keskkonnaregister): Keskkonnaagentuur andmete kohaselt (andmed seisuga 25.06.2019) jääb planeeringuala põhjaosale Vooremaa järvede loodusala kaitse-eesmärgiks oleva tiigilendlase (*Myotis dasycneme*) ning kaitsealuse liigi veelendlase (*Myotis daubentonii*) leiukoht.

Planeeringualale ega lähipiirkonda ei jää kaitstavaid elupaiku. Lähim elupaik jääb planeeringualast kirdesse (91E0* sanglepa ja hariliku saarega lammimetsad ca 95 m kaugusel).

Planeeringualast põhja poole (ca 100 m) jääb Saadjärv, mis on elupaik 3130 (vähe- kuni kesktoitelised mõõdukalt kareda veega järved).

Vooremaa maastikukaitseala kaitsekorralduskavas on nahkhiirte ohuteguritena välja toodud järgmised aspektid:

- Andmete vähesus kolooniates, sh talvekolooniate paiknemise ja isendite arvukus neis.
- Kolooniaid pole kantud keskkonnaregistrisse.
- Parkmetsade ümberkujundamine.
- Öönsustega puude hävimine ja hävitamine.

Kaitsekorralduskava kohaselt on meetmed ohutegurite vähendamiseks järgmised:

- Käsitiivaliste inventuur ja elupaikade kaardistamine, talvituspaikade täpsustamine.
- Ettepanekute koostamine kaitsealaga piirnevate parkide hoolduskavadele käsitiivalitse elutingimuste parandamiseks.
- Parkide, alleede ja metsade hooldustöödel avade või öönsustega elustikupuude hoidmine.
- Leiandmete koondamine ja kandmine keskkonnaregistrisse

Planeeringuala asub suures osas lagedal alal, seega planeeringuga kavandatud tegevused ei avalda kaitsealustele nahkhiireliikidele märkimisväärset mõju. Planeeringuala piirneb Kukulinna mõisa pargiga, mis tõenäoliselt on nahkhiirte oluline elupaik ning mille seisundit kavandatud tegevused ei mõjuta.

4.6. Eeldatav mõju Natura 2000 võrgustiku alale

4.6.1. Natura eelhindamine

Informatsioon kavandatava tegevuse kohta

Kavandatava tegevuse kirjeldus on toodud punktis 1.

Kavandatavate tegevuste mõjupiirkonda jäävate Natura 2000 võrgustiku alade iseloomustus

Planeeringuala asub Natura 2000 võrgustiku Vooremaa linnualal (keskkonnaregistri kood RAH0000069, rahvusvaheline kood EE0080171). Planeeringuala põhjaosa jääb Vooremaa järvede loodusale (keskkonnaregistri kood RAH0000137, rahvusvaheline kood EE0080110).

Vastavalt Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korraldusele nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri“ on Vooremaa linnuala liigid, mille isendite elupaiku kaitstakse, rästas-roolind (*Acrocephalus arundinaceus*), sinikael-part (*Anas platyrhynchos*), suur-laukhani (*Anser albifrons*), rabahani (*Anser fabalis*), punapea-vart (*Aythya farina*), tuttvart (*Aythya fuligula*), hüüp (*Botaurus stellaris*), mustviires (*Chlidonias niger*), roo-loorkull (*Circus aeruginosus*), lauk (*Fulica atra*), naerukajakas (*Larus ridibundus*), hallpõsk-pütt (*Podiceps grisegena*) ja tuttpütt (*Podiceps cristatus*).

Vastavalt Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korraldusele nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri“ on Vooremaa järvede loodusala kaitstavateks elupaigatüüpideks vähe- kuni kesktoitelised mõõdukalt kareda veega järved (3130), vähe- kuni kesktoitelised kalgiveelised järved (3140), looduslikult rohketoitelised järved (3150), niiskuslembesed kõrgrohustud (6430) ning soostuvad ja soo-lehtmetsad (*9080). Liigid, mille isendite elupaiku kaitstakse, on tiigilendlane (*Myotis dasycneme*), saarmas (*Lutra lutra*), harilik hink (*Cobitis taenia*), harilik vingerjas (*Misgurnus fossilis*), laiujur (*Dytiscus latissimus*) ja tõmmuujur (*Graphoderus bilineatus*).

EELIS (Eesti Looduse Infosüsteem – Keskkonnaregister): Keskkonnaagentuur andmete kohaselt (andmed seisuga 25.06.2019) planeeringualal ega lähialal Vooremaa linnuala kaitse-eesmärgiks olevaid linnuliike ei esine.

EELIS (Eesti Looduse Infosüsteem – Keskkonnaregister): Keskkonnaagentuur andmete kohaselt (andmed seisuga 25.06.2019) jääb planeeringuala põhjaosale Vooremaa järvede loodusala kaitse-eesmärgiks oleva tiigilendlase (*Myotis dasycneme*) leiukoht.

Planeeringualale ega lähipiirkonda ei jää loodusala kaitse-eesmärgiks olevaid kaitstavaid elupaiku.

Lähim loodusala kaitse-eesmärgiks olev elupaik on Saadjärv 3130 (vähe- kuni kesktoitelised mõõdukalt kareda veega järved), mis jääb planeeringualast ca 100 m põhja poole.

Kavandatava tegevuse seotus kaitsekorraldusega, mõju prognoosimine Natura 2000 alal kaitse-eesmärkidele

Kavandatava tegevus ei ole seotud Natura 2000 võrgustiku ala kaitsekorraldamisega.

Linnuala kaitse eesmärgiks on järgmised liigid:

- **Rästas-roolind** (*Acrocephalus arundinaceus*) – elupaigaks roostikud järve ääres. Putuktoiduline rändlind. Ohuteguriks roostike hävimine.
- **Sinikael-part** (*Anas platyrhynchos*) – elupaigaks veekogud. Enamasti rändlind, ohuteguriks veekogude reostumine.
- **Suur-laukhani** (*Anser albifrons*) – läbirändaja, Eestis ei pesitse. Veelind, kes hoiab veekogude lähedusse, kus ka toitub ja kaitset otsib.
- **Rabahani** (*Anser fabalis*) – läbirändaja, kes elupaigana eelistab soid, luhtasid ja järvi.
- **Punapea-vart** (*Aythya farina*) – esineb nii rändel kui ka haudelinnuna. Asustavad toitainerikkaid madalaid veekogusid. Ohuteguriks märgade elupaikade kinnikasvamine.
- **Tuttvart** (*Aythya fuligula*) – esineb nii rändel kui ka haudelinnuna. Pesitseb taimvaestel selgeveelistel järvedel, vesistes soodes, aeglase vooluga jõgedes.
- **Hüüp** (*Botaurus stellaris*) – haudelind, kes pesitseb roostikes.
- **Mustviires** (*Chlidonias niger*) – elupaikadeks on madalaveelised mudapõhjalised püsi- ja ajutised veekogud ning märgalad.
- **Roo-loorkull** (*Circus aeruginosus*) – põhiliseks pesitsuspaikadeks on järvede ja merelahtede kaldaroostikud.
- **Lauk** (*Fulica atra*) – eelistab madalaid järvi.

- **Naerukajakas** (*Larus ridibundus*) – pesitseb tavaliselt laia roostikuga järvedel.
- **Hallpõsk-pütt** (*Podiceps grisegena*) – pesitseb suurematel veekogudel.
- **Tuttpütt** (*Podiceps cristatus*) – pesitseb suurematel veekogudel, pilliroo- või kaislatihnikutes.

Linnuala kaitse-eesmärgiks olevad linnuliigid on tihedalt seotud veekogu ja selle äärse alaga. Planeeringuala jääb Saadjärvest ca 100 m kaugusele, planeeringuga kavandatud tegevused ei mõjuta järve ega sellega seotud linnuliike.

Loodusalal kaitstakse järgmiste isendite elupaiku:

- tiigilendlane (*Myotis dasycneme*);
- saarmas (*Lutra lutra*);
- harilik hink (*Cobitis taenia*);
- harilik vingerjas (*Misgurnus fossilis*);
- laiujur (*Dytiscus latissimus*);
- tõmmuujur (*Graphoderus bilineatus*).

Planeeringuala asub suures osas lagedal alal, seega planeeringuga kavandatud tegevused ei avalda kaitse eesmärgiks olevale tiigilendlasele (*Myotis dasycneme*) märkimisväärset mõju. Planeeringuala piirneb Kukulinna mõisa pargiga, mis tõenäoliselt on nahkhiirte oluline elupaik ning mille seisundit kavandatud tegevused ei mõjuta.

Ülejäänud kaitse-eesmärgiks olevad liigid on seotud veekogu selle äärse alaga. Planeeringuala jääb Saadjärvest ca 100 m kaugusele, planeeringuga kavandatud tegevused ei mõjuta järve ega sellega seotud kaitse-eesmärgiks olevaid liike.

Loodusalal kaitstakse järgmisi elupaiku:

- vähe- kuni kesktoitelised mõõdukalt kareda veega järved (3130),
- vähe- kuni kesktoitelised kalgiveelised järved (3140),
- looduslikult rohketoitelised järved (3150),
- niiskuslembesed kõrgrohustud (6430)
- soostuvad ja soo-lehtmetsad (*9080).

Planeeringualale ei jää kaitse-eesmärgiks olevaid elupaiku.

Lähim loodusala kaitse-eesmärgiks olev elupaik on Saadjärv 3130, mis jääb planeeringualast ca 100 m põhja poole. Piirkond on suhteliselt kaitstud põhjaveega ala. Veevarustus ja kanalisatsioon lahendatakse alal ühiskanalisatsiooniga, lokaalsed veevarustuse- ja reoveekanalisatsiooni lahendused igal krundil eraldi on keelatud. Vee- ja kanalisatsioonisüsteemide nõuetekohasel rajamisel ja kasutamisel ei kaasne eeldatavalt olulist mõju pinna- ja põhjaveele.

Natura eelhindamise tulemused ja järeldused

Planeeringuga kavandatud tegevused ei oma mõju Natura 2000 Vooremaa linnuala ja Vooremaa järvede loodusala kaitse-eesmärgiks olevatele liikidele ja elupaikadele.

4.7. Mõju võimalikkus, kestus, sagedus ja pöördumus, sealhulgas kumulatiivne ja piiriülene mõju

Piiriülest mõju detailplaneeringuga kavandatud tegevuste elluviimisel ette näha ei ole. Detailplaneeringuga kavandatud tegevuste elluviimise kaasnev mõju suurus ei ohusta keskkonda. Mõju on suurem ehitustegevuse ajal.

5. Asjaomaste asutuste seisukohad

Lähtuvalt keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 33 lg 6 tuleb keskkonnamõju strateegilise hindamise vajalikkuse üle otsustamisel enne otsuse tegemist küsida seisukohta kõigilt asjaomastelt asutustelt, edastades neile seisukoha võtmiseks otsuse eelnõu.

Otsuse eelnõu koos eelhindanguga esitati seisukoha võtmiseks Keskkonnametile, Muinsuskaitseametile ja Maanteeametile.

Muinsuskaitseamet esitas oma seisukohad 24.07.2019 kirjaga nr 1.1 7/1834 1. Muinsuskaitseamet nõustus keskkonnamõju strateegilise hindamise mittealgatamisega kuid kuna kõnealused maaüksused on antud hetkel maastikus veel ainukesed kohad, kust avaneb vaade Kukulinna mõisa pargile, siis on Muinsuskaitseameti hinnangul vajalik koostada detailplaneeringu muinsuskaitse eritingimused, kus analüüsitakse kavandatavat tegevust ja antakse täpsed nõude planeeritavale ehitustegevusele. Detailplaneeringu eritingimused esitada kooskõlastamiseks Muinsuskaitseametile.

Keskkonnaamet esitas oma seisukohad 26.07.2019 kirjaga nr 6-5/19/161-2. Keskkonnaamet on seisukohal, et KSH algatamine ei ole käesoleva informatsiooni alusel vajalik. Keskkonnatingimustega on võimalik arvestada planeerimisseaduse § 126 lõikes 1 määratud ülesannete täitmisel planeeringumenetluse käigus.

Maanteeamet esitas oma seisukohad, millega tuleb planeeringu koostamisel arvestada, 30.07.2019 kirjaga nr 15-2/19/33203-2. Keskkonnamõju strateegilise hindamise vajadusele Maanteeamet tähelepanu ei juhtinud.

6. Kokkuvõte

Arvestades kavandatava tegevuse mahtu, iseloomu ja asukohta, ei ole oodata detailplaneeringu elluviimisel ja hoonete ning rajatiste sihipärasel kasutamise olulist keskkonnamõju.

Keskkonnamõju strateegiline hindamine pole vajalik, kuna:

1. Detailplaneeringuga kavandatud tegevused ei ole vastuolus Tartu Maakonnaplaneeringuga 2030+ ega Tartu valla üldplaneeringuga.
2. Detailplaneeringuga ei kavandata eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tegevust, nt tootmist ega muud tegevust, millega kaasneks keskkonnaseisundi kahjustumist, sh vee, pinnase, õhu saastatust või jäätmeteket olulisel määral;
3. Lähtudes planeeringuala ja selle lähiümbruse keskkonnatingimustest ja maakasutusest, ei põhjusta planeeringuga kavandatud tegevused ja sihtotstarbeline kasutamine antud asukohas olulist keskkonnamõju. Avariiolekordade (nt ehitusaegsed lekked masinatest vms) esinemise tõenäosus on väike, kui detailplaneeringu elluviimisel arvestatakse detailplaneeringu ja ehitusprojektide tingimusi ning õigusaktide nõudeid.
4. Planeeringuga kavandatav tegevus ei põhjusta looduskeskkonna vastupanuvõime ega loodusvarade taastusvõime ületamist, sest planeeringu elluviimisega ei kaasne olulist mõju looduskeskkonnale.
5. Planeeringuga kavandatavad tegevused ei oma mõju Natura 2000 Vooremaa linnuala ja Vooremaa järvede loodusala kaitse-eesmärgiks olevatele liikidele või elupaikadele.

6. Planeeringuga kavandatud tegevus ei kahjusta kultuuripärandit, inimese tervist, heaolu ega vara. Planeeritava tegevusega kaasneb liiklusköormuse, müra taseme ja õhusaaste suurenemine vähesel määral ehitustegevuse ajal.
7. Detailplaneeringualal ei ole keskkonda saastavaid objekte ega jääkreostust, mis seaks piiranguid kavandatavale tegevusele.
8. Piiriülest mõju detailplaneeringuga kavandatud tegevuste elluviimisel ette näha ei ole.

Keskkonnamõju strateegiline hindamine detailplaneeringu koostamisel ei ole vajalik. Kui detailplaneeringu koostamisel arvestatakse keskkonna- ja teiste õigusaktide nõudeid, ei kaasne detailplaneeringu ellurakendamisega olulist negatiivset keskkonnamõju.

Koostaja:

Kadi Kukk

Keskkonnaspetsialist

16.07.2019